

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie verzoekschriften

12.12.2006

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Verzoekschrift 285/2006, ingediend door Jean Joel Blankert (Nederlandse nationaliteit), over problemen van in het buitenland wonende Nederlanders met het nieuwe Nederlandse stelsel voor ziektekostenverzekering

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener is een gepensioneerde Nederlander die in Finland woont. Als gevolg van de invoering van een nieuw ziektekostenstelsel in Nederland werd zijn bestaande ziektekostenverzekering van rechtswege beëindigd. Indiener is van opvatting dat de behandeling van Nederlanders in het buitenland met betrekking tot het nieuwe stelsel ondoorzichtig en onrechtmatig is. Indiener stelt dat Nederland het enige land is dat een gedifferentieerd tarief hanteert voor burgers onder 65 en burgers die ouder zijn dan 65 jaar. In het nieuwe stelsel wordt voor in het buitenland wonende Nederlanders een systeem gehanteerd dat gebaseerd is op verrekening van de gemiddelde kosten. Deze kosten worden in het Publicatieblad van de Gemeenschappen gepubliceerd. Volgens indiener komt Finland in het Publicatieblad echter niet voor. Indiener stelt voorts dat de Nederlandse staat EU-verordeningen misbruikt om in het buitenland wonende Nederlanders in een goedkoper en minder aantrekkelijk zorgstelsel te dwingen, maar hen er anderzijds wel toe verplicht om via de belasting bij te dragen aan het Nederlandse stelsel alsof zij in Nederland zouden wonen. Bovendien is het voor gemigreerde Nederlanders volgens hem onmogelijk aanvullende ziektekostenverzekeringen af te sluiten in het land waar zij wonen of om een aanvullende verzekering in Nederland af te sluiten op dezelfde voorwaarden als een in Nederland wonende burger. Hij is van mening dat er sprake is van wederrechtelijke toe-eigening van premies door de Nederlandse staat. Indiener meent dat de Nederlandse staat misbruik maakt van Verordening 1408/71 en 574/72. Hij verzoekt het Europees Parlement een amendement in te dienen dat ertoe strekt misbruik van deze verordeningen tegen te gaan. Voorts wijst hij in verband met deze kwestie op de bepalingen van Richtlijn 90/365/EEG betreffende het verblijfsrecht van werknemers en zelfstandigen die hun beroepswerkzaamheid hebben beëindigd.

CM\645560NL.doc

PE 382.499v01-00

Externe Vertaling

NL

NL

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 3 augustus 2006. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 192, lid 4 van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 12 december 2006

Historisch/De feiten.

Indiener is een gepensioneerde Nederlander die in Finland woont. Sinds de invoering van het nieuwe Nederlandse ziektekostenstelsel op 1 januari 2006 is indiener verplicht om ziektekostenpremies aan de Nederlandse staat af te dragen.

Het verzoekschrift aan het EP.

Indiener stelt dat zijn ziektekostendekking door de inwerkingtreding van het nieuwe Nederlandse ziektekostenstelsel is onderbroken. Hij is van mening dat het nieuwe Nederlandse stelsel ondoorzichtig is en onrechtvaardig voor Nederlandse gepensioneerden die in het buitenland wonen. Daarnaast vindt hij dat de Nederlandse autoriteiten Verordening 1407/71 gebruiken om in het buitenland wonende Nederlandse onderdanen in een goedkoper en minder aantrekkelijk zorgstelsel te dwingen. Voor geëmigreerde Nederlanders is het volgens hem verder onmogelijk een aanvullende ziektekostenverzekering af te sluiten in het land waar zij wonen of in Nederland een aanvullende verzekering af te sluiten op dezelfde voorwaarden als in Nederland wonende burgers. Indiener vindt dat de Nederlandse staat misbruik maakt van de Verordeningen 1408/71 en 574/72 en hij verzoekt het Europees Parlement een amendement in te dienen dat ertoe strekt dergelijke praktijken tegen te gaan.

Opmerkingen van de Commissie bij het verzoekschrift.

Het nieuwe Nederlandse ziektekostenstelsel **introduceert een systeem van verplichte verzekering voor de gehele Nederlandse bevolking**. Het **verschil** tussen verplicht verzekerden op grond van de ziekenfondswet en particulier verzekerden **is daardoor komen te vervallen**. Vóór de inwerkingtreding van deze wet waren alleen mensen met een inkomen beneden een bepaalde grens verplicht verzekerd op grond van de ziekenfondswet. Die ziekenfondsgrens werd jaarlijks vastgesteld. In het jaar 2002 lag ze bijvoorbeeld op 30 700 EUR.

Mensen met een jaarinkomen boven dat bedrag konden een particuliere verzekering afsluiten bij een particuliere verzekeringsmaatschappij. Bij de meeste ziekenfondsen kon men dergelijke particuliere verzekeringen afsluiten.

Het Nederlandse stelsel valt onder de werkingssfeer van Verordening 1408/71. Er is conform artikel 5 van Verordening 1408/75 kennisgeving van gedaan aan de Voorzitter van de Raad der Europese Gemeenschappen.

Daaruit volgt dat iedereen die onder het zorgstelsel valt en die in het buitenland woont of heeft gewoond recht heeft op de bescherming die wordt geboden in het bepaalde inzake ziektekostenverzekeringen in de Verordeningen 1408/71 en 574/72. Dat komt neer op vrijwel de gehele Nederlandse bevolking. Vóór de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel vielen daarentegen alleen ziekenfondsverzekerden - tweederde van de Nederlandse bevolking - onder het bepaalde in de verordeningen inzake ziektekostenverzekeringen.

Wat gepensioneerden betreft bepaalt de verordening dat een gepensioneerde die een pensioen ontvangt van een bepaalde lidstaat, maar woonachtig is in een andere lidstaat dan de lidstaat die het pensioen uitkeert, recht heeft op gezondheidszorg volgens de wetgeving van de lidstaat waar hij woonachtig is, maar voor rekening van de lidstaat die het pensioen uitkeert (artikel 28). De lidstaat die het pensioen uitkeert en die dus verantwoordelijk is voor de kosten van de gezondheidszorg die de betreffende persoon wordt verleend, is gemachtigd premies in te houden op het pensioen als tegemoetkoming in de kosten van de gezondheidszorg die de gepensioneerde wordt verleend in het land waar hij of zij woont, als de wetgeving van de lidstaat die het pensioen uitkeert in dergelijke premies voorziet (artikel 33).

In de Verordeningen 1408/71 en 574/72 wordt geen geharmoniseerd Europees stelsel van sociale zekerheid doorgevoerd: ze vormen slechts een coördinatiesysteem voor de nationale stelsels van sociale zekerheid van de lidstaten, om te voorkomen dat iemand die zijn recht op het vrije verkeer uitoefent zijn sociale bescherming verliest. De lidstaten blijven dus bevoegd om hun eigen stelsel van sociale zekerheid in te richten en bepalen zelf wie er bijvoorbeeld onder de sociale-zekerheidswetgeving valt, net als de premies die de sociale-verzekeringnemers dienen te betalen. Dat neemt niet weg dat de lidstaten bij de uitoefening van deze bevoegdheid de beginselen van het gemeenschapsrecht dienen te eerbiedigen, zoals dat van gelijke behandeling en non-discriminatie die in Verordeningen 1408/71 en 574/72 besloten liggen.

Sinds de invoering van het nieuwe Nederlandse stelsel, waarin verzekering tegen ziektekosten verplicht wordt gesteld, moet een groot aantal Nederlandse gepensioneerden dat in een andere lidstaat woont en dat vóór de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel een particuliere verzekering had afgesloten voortaan premies aan de Nederlandse staat betalen. Gepensioneerden die een particuliere verzekering hadden afgesloten die hen in staat stelde om in het land waar ze woonden particuliere zorg te ontvangen, moeten voortaan bovendien voldoen aan de regels van de wettelijk voorgeschreven ziektekostenverzekering in het land waar ze wonen.

Op grond van Verordening 1408/71 heeft een gepensioneerde die een pensioen ontvangt maar woonachtig is in een andere lidstaat dan de lidstaat die het pensioen uitkeert, in de lidstaat waar hij woonachtig is recht op prestaties bij ziekte op grond van de wetgeving van de lidstaat waar hij woonachtig is, maar voor rekening van de lidstaat die het pensioen uitkeert (artikelen 28 en 28 bis). De lidstaat die het pensioen uitkeert mag op het pensioen premies inhouden als tegemoetkoming in de kosten van de gezondheidszorg die de gepensioneerde wordt verleend (artikel 33).

Daaruit volgt dat Nederlandse gepensioneerden die in een andere lidstaat woonachtig zijn voortaan recht hebben op gezondheidszorg binnen het zorgstelsel van de lidstaat waar ze woonachtig zijn. Nederlandse gepensioneerden moeten echter de wettelijk vastgestelde Nederlandse ziektekostenpremies betalen. Op grond van het Nederlandse stelsel worden de kosten voor de zorg die zij ontvangen ook betaald.

De diensten van de Commissie hebben het nieuwe Nederlandse stelsel diepgaand geanalyseerd op basis van informatie die hun door de Nederlandse autoriteiten ter beschikking is gesteld. Zij zijn tot de conclusie gekomen dat dit stelsel in overeenstemming is met het Gemeenschapsrecht, in het bijzonder de Verordeningen 1408/71 en 574/72.

De Commissie wijst erop dat er over het nieuwe Nederlandse stelsel al verschillende verzoekschriften (nummers 781/2005, 122/2006 en 228/2006) alsmede een groot aantal schriftelijke vragen (E-3415/05, E-3828/05, E-4215/05, E-4652/05, E-4754/05, E-475/06, E-1137/06, E-2904/06) zijn binnengekomen.

De diensten van de Commissie hebben de persoonlijke situatie van de indiener onderzocht naar aanleiding van zijn vele brieven aan de Commissie. De heer Blankert is een Nederlandse gepensioneerde die in Finland woonachtig is. Sinds de invoering van het nieuwe Nederlandse ziektekostenstelsel heeft hij in Finland recht op prestaties bij ziekte binnen het wettelijk voorgeschreven ziektekostenverzekeringsstelsel in Finland, maar voor rekening van de Nederlandse staat. Zoals is toegestaan bij artikel 33 van Verordening 1408/71, houden de Nederlandse autoriteiten op zijn Nederlandse pensioen een bijdrage in voor de kosten van de prestaties bij ziekte die hem in Finland worden verleend.

Deze gang van zaken is in overeenstemming met de het bepaalde in de Verordeningen 1408/71 en 574/72.

Conclusies

Na onderzoek van dit geval zijn de diensten van de Commissie tot de conclusie gekomen dat er geen schending van het Gemeenschapsrecht heeft plaatsgevonden, aangezien het Nederlandse ziektekostenstelsel daarmee in overeenstemming is.